

Klaar voor windkracht 10

Het extremer worden van het weer dwingt zomerfestivals tot scherpere veiligheidsmaatregelen. Niels Peeters, technisch producent bij Mojo, legt uit hoe Lowlands windkracht tien kan doorstaan.

| DOOR: ERIC DE RUIJTER |

Lowlands | FOTO: © BART HEEMSKERK

© BART HEEMSKERK

‘In 2011 kregen wij op de zondag van Lowlands een weerbericht met een waarschuwing voor extreme windstoten’, vertelt technisch producent Niels Peeters.

‘We besloten ’s ochtends om alle deco te ontmantelen. We hebben extra riggers naar het terrein laten komen en ter plekke een aanvalsplan gemaakt. Het is ons gelukt om in twee uur tijd alle deco te verwijderen.’ Daarna rees de vraag of het niet handiger zou zijn om een dergelijk plan vooraf beschikbaar te hebben, ‘ook om tegemoet te komen aan bouw- en woningtoezicht’, zegt Peeters. ‘Ze zijn de hele week op het terrein aanwezig en kijken naar elk detail. Als een ligger er verkeerd om in zit, zien ze dat. Dan willen ze een nieuwe tekening en moeten wij aantonen dat het veilig is. Met onze

nieuwe werkwijze is dat een stuk makkelijker geworden.’

Die werkwijze van Lowlands-organisatoren Mojo en Loc7000 houdt in dat sinds 2012 alles op het festivalterrein, ‘van parasol tot toren’, is geïndexeerd op maximum windwaarden. Vanaf vorig jaar is dit systeem ingevoerd op alle door Mojo georganiseerde buitenfestivals. Peeters: ‘Ons uitgangspunt is dat alles

bestand moet zijn tegen een piekwind-snelheid van 25 meter per seconde (90km/u, windkracht 10 Bft red). Dat is hoger dan de algemeen geaccepteerde standaard. Verder willen we dat alle partijen exact op de hoogte zijn van wat andere partijen doen met hun object. De podiumbouwer moet weten hoeveel windoppervlak er wordt toegevoegd en hoeveel gewicht er in de toren komt. Het

Wind, hagel en bliksem

5 juni 2015: Het festival Intens in Oisterwijk wordt vanwege onweer en zware windstoten tijdelijk ontruimd. Later in de nacht raken bij het festival Rock am Ring in het Duitse Mendig 33 mensen gewond door blikseminslag.

2014: Het publiek op Pinkpop wordt overvallen door zware regenval en harde wind. Er vallen geen slachtoffers.

2014: In het Zweedse Norrköping raken vier mensen gewond tijdens een festival als de bliksem inslaat op een camping.

2012: Een bliksemschicht slaat in op het terrein van een heavy-

metalfestival in het Duitse Löbnitz, 51 gewonden.

2012: Een feesttent stort in tijdens noodweer bij het festival Dicky Woodstock in Steenwijkerland, 11 bezoekers raken gewond.

2011: Extreem weer veroorzaakt bij het Belgische Pukkelpop (Hasselt) vijf doden, 140 mensen raken gewond. Het festival wordt stopgezet.

2010: Bij de opbouw van het festival De Zwarte Cross in Lichtenvoorde raken vier mensen gewond doordat tenten instorten als gevolg van de hevige wind.

'Geen Mojo-norm voor elk festival'

'Belangrijk is dat je als festivalorganisatie van alle installaties, constructies en tenten op een locatie weet tot welke windkracht ze goed blijven staan. Met die kennis kun je van tevoren bepalen welke maatregelen je treft als bepaalde windsnelheden worden bereikt', zegt Willem Westermann van de Vereniging Van EvenementenMakers, de VVEM. 'Het gaat om de juiste actie op het juiste moment.' Er is daarvoor een nieuw lan-

delijk document opgesteld. 'Daarin wordt er vooral op gewezen dat je beheersmaatregelen moet verzinnen én uitvoeren', zegt Westermann. Hij vindt het niet wenselijk om van alle festivals te eisen dat ze net als Lowlands tegen windkracht 10 zijn bestand. Het verschilt per keer. De ene keer betekent het dat je prima marktkramen kan gebruiken bij windkracht 3 maar die verwijderd bij windkracht 5. De andere keer dat je als bezoeker op een groot festival

bij windkracht 6 nog veilig in een tent kan verblijven. We eisen dus niet dat een marktkraam blijft staan bij windkracht 10 want dat kan nu eenmaal niet.' Inmiddels werken allerlei organisatoren, net als Mojo, met een beheersplan aan de hand van bepaalde meteowaarden. 'Het is daarbij niet zo dat ze allemaal dezelfde hoge waarde van 25m/s piek kiezen en alle materialen daarop afstemmen. Als bij een klein evenement lagere waarden

zijn gekozen en daarop gehandeld wordt, kan dat ook al voldoende zijn.' Internationaal gezien beschouwt Westermann Nederland op heel veel evenementenonderwerpen als een voorloper. 'Maar we hebben te maken met veel verschillende soorten organisatoren en veel verschillende interpretaties door overheden. We zijn dan ook blij dat we tot steeds meer landelijke en internationale afstemming kunnen komen.'

riggingbedrijf moet weten hoeveel gewicht er in zijn trussen hangt.' Dat gebeurt aan de hand van werktekeningen. 'Iedereen stuurt z'n tekening via mij rond naar alle betrokken partijen. Alle leveranciers moeten vervolgens op basis van de tekeningen akkoord geven. Pas als alle partijen het eens zijn, wordt het totale object akkoord bevonden. Bij wijzigingen wordt het proces opnieuw doorlopen, zodat ook last-minute veranderingen de aandacht krijgen die ze verdienen.' Voor de leveranciers was het niet heel moeilijk hun materiaal op te waarderen, zegt Peeters. 'Sommige onderdelen zijn voor ons wel veel duurder geworden. Maar we hebben ook zelf gezocht naar oplossingen. Voor de constructies hebben we zelf betonblokken gekocht om als contragewicht te gebruiken. De betonblokken blijven op het festivalterrein, dus we hebben er geen transportkosten aan. Het beton zelf is nagenoeg gratis. Vijftig euro voor tweeënhalve ton.'

Scenario's

Het systeem heeft helderheid opgeleverd. 'Dat vindt iedereen fijn. Het schept transparantie voor alle partijen. Het helpt ook in het nemen van weloverwogen beslissingen. Een festival kan nu veel langer doorgaan op een veilige

manier. De acties die we moeten ondernemen beperken zich tot het inklappen van een paraplu hier en een parasol wegrollen daar.'

'Toen we nog allerlei verschillende windwaarden gebruikten', zegt Peeters, 'had ik een lijst van 120 actiepunten. Nu zijn dat er nog maar tien. Bij wind boven de 25 meter per seconde of bij andere dreigende situaties hebben we scenario's klaarliggen met vooraf toebedeelde taken. Omdat alles is geïndexeerd, kun je makkelijk zien welke actie we bij welke situatie moeten ondernemen. Geen haastig rekenwerk meer. Het is voor iedereen duidelijk vanuit welk scenario er gehandeld gaat

voor aankondigingen. Ook verschijnen er voorgeprogrammeerde boodschappen op de led-schermen. De vaste 'announcer' van het podium is geïnstrueerd over wat hij moet zeggen. Vooral in deze tijd moet je mensen snel van informatie voorzien, anders maken ze het zelf.'

Keuze

Peeters heeft het idee dat Mojo met de nieuwe werkwijze behoorlijk voor ligt in Europa. 'Of dat binnen Nederland ook zo is, durf ik niet te zeggen. Andere organisatoren zijn geïnteresseerd in ons systeem en onder de indruk. Het zou natuurlijk handig zijn als een systeem als het onze breder zou worden gedragen,

Technisch producent Niels Peeters: 'Hele festivalterrein is geïndexeerd op maximale windwaarden'

worden. We kunnen ons volledig concentreren op dingen die op dat moment belangrijk zijn, zoals de veiligheid van het publiek.'

Nieuw is ook de show-stop-knop. 'Ieder podium heeft een rode knop om in een acute situatie, in overleg met de stage-manager, de show stil te leggen. Dan gaat het zaallicht aan en alle muziek uit. Eén microfoon naast de knop blijft aan

maar dat is meer iets voor de branchevereniging VVEM. Misschien is een windwaarde van 25 meter per seconde niet voor elk festival haalbaar of wenselijk. Dat is echt een keuze van onszelf. Het zou wel een mooi begin zijn als je overal in het land aan dezelfde gemeentelijke eisen moet voldoen. Die eisen liggen nu ver uit elkaar, net als de kennis van de mensen die het moeten controleren.'